

С Т А Н О В И Щ Е

От доц. Нина Иванова Борисова, д.п. от катедра „Физикална медицина, рехабилитация, ерготерапия и спорт” при факултет „Обществено здраве” на Медицински Университет - Плевен

ОТНОСНО: Дисертационен труд на докторант Мариела Радославова Филипова от катедра „Кинезитерапия” на Факултет “Обществено здраве и спорт” на ЮЗУ “Неофит Рилски” на тема: „Кинезитерапия при пациенти с исхемичен мозъчен инсулт, лекувани с венозна тромбоза”, за присъждане на образователната и научна степен „доктор” по научната специалност: 05.07.05 „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл. МЛФ), професионално направление 7.4. „Обществено здраве”. Научен ръководител е доц. Даниела Попова.

Представеният от докторант Мариела Радославова Филипова дисертационен труд е с *обем* 191 стандартни машинописни страници, като в този обем влиза и библиографията от 209 литературни източника (83 на кирилица, 83 на латиница и 43 сайта). В този обем са представени и три приложения. *Структурата* на дисертацията е съобразена с препоръките и изискванията за трудове от този род, като съдържа уводна част, литературен обзор и три взаимно-свързани глави, последвани от изводи и препоръки. *Тематиката* е актуална тъй като мозъчния инсулт е социално значимо заболяване с относително голям процент на разпространение и води до инвалидизация на населението от целия свят, а България заема едно от първите места по честота.

Уводът представлява въведение към разглеждания в дисертацията проблем – развитието на интервенционалната медицина и въвеждането на нови медикаменти в практиката, което налага адекватно включване на кинезитерапия във възстановяване на пациентите.

Литературният обзор е с обем от 62 страници и дава подробна картина на научните публикации по разглеждания дисертационен проблем, който е със съществено научно и практическо значение.. Авторката се спира детайлно на проучванията, отнасящи се до подробната клинична картина на исхемичния мозъчен инсулт, етиология, изследвания и лечение на заболяването, който е и водеща причина за преждевременна смърт в световен мащаб. Важна част от литературния обзор са направените проучвания за приложението на кинезитерапия и подхода към пациента при възстановяването му след исхемичен мозъчен инсулт, лекуван с венозна тромболиза. В края на литературния обзор е направено обобщение и са изведени заключения, които позволяват оформянето на адекватна работна хипотеза.

Работната теза е правилно формулирана и произтича от критично направения литературен обзор.

Целта на изследването е правилно формулирана и е свързана с работната хипотеза, а именно разработване и апробиране на кинезитерапевтична методика за ранно приложение в болнична и домашна обстановка. Създаване на алгоритъм за провеждане на здравни грижи при остро настъпил мозъчно-съдов инцидент реканализиран с венозна тромболиза.

Задачите са 6, конкретно формулирани и са напълно реализирани. Те представят необходимите стъпки за реализирането на целта.

Обект на изследването са 40 пациенти на възраст от 50-70 години. Изследването е осъществено в периода 2008-2014 година в Неврологично отделение към МБАЛ гр. Благоевград. Проведена е кинезитерапия при 40 болни с исхемичен мозъчен инсулт, 10 от които лекувани по метода „венозна тромболиза“ включени в експериментална група. От тях 66 % са мъже и 34 % са жени. Останалите 30 пациенти с исхемичен мозъчен инсулт са включени в две контролни групи КГ 1 и КГ 2.

Авторската методика е представена изчерпателно и включва разнообразни тестове. Приложението на венозна тромболиза и кинезитерапия създават добра предпоставка за бързо и пълноценно възстановяване на пациента. При прилагането на авторската методика е обърнато внимание на съвременната невроанатомия и неврофизиология за двигателното възстановяване след инсулт свързано с анатомичната и функционална реорганизация на ЦНС на нива сензомоторна кора.

Резултатите от изследванията са обработени с професионална компетентност, задълбочено и прецизно. Използваните и точно интерпретирани статистически параметри са вярно и научно приложени. Онагледени са отлично и са достъпни за възприемане. Проличава умението на докторантката да интерпретира установените факти. Това подкрепя направените изводи и увеличава достоверността им.

Представеният материал завършва с шест извода. Те са формулирани точно и произтичат от получените резултати от проучването. В изводите логично са синтезирани собствените проучвания.

Направените препоръки имат съществено значение за практиката с цел обучение на близките и участието им в различните етапи от лечението на болния. Изготвянето на практическо ръководство и обучението на близките за прилагане на кинезитерапевтични средства в домашни условия ще дава възможност за поддържане на получените резултати.

Научен принос на дисертацията е разработването на иновативен комплекс за кинезитерапевтично лечение в болнична и домашна обстановка заедно с алгоритъм за здравни грижи, което води до по-малка функционална зависимост на болните.

В заключение, представеният от Мариела Радославова Филипова научен материал представлява един завършен дисертационен труд с подчертани научни и лечебно практически приноси в областта на рехабилитационното лечение. Като се има предвид актуалността на

избраната тема, правилната постановка на проучванията, компетентното прилагане на лечебни методи, които са лечебно приложими, *убедено препоръчвам* на многоуважаемите членове на Научното жури да присъдят на докторант Мариела Радославова Филипова образователната и научна степен „доктор“ по научната специалност „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл. МЛФ).

19.04.2015 г.

.....
(доц. Н. Борисова, д.п.)